

Dorpsagenda met uitvoeringsplan

Welkom in

De Pollen

dorpsplan plus
samen uitvoeren

februari 2012

Vinkenweg

Dorpsplanplus De Pollen

In De Pollen is in januari 2010 gestart met “Dorpsplanplus”: het opstellen van een dorpsagenda (een wensenlijst) voor De Pollen met daaraan gekoppeld een uitvoeringsplan in de vorm van concrete projecten, waarin ook de mogelijke financiering is opgenomen. De gemeente, Plaatselijk Belang en het consortium Dorpsplanplus hebben hierin samen met bewoners intensief opgetrokken. De gemeente Twenterand en Plaatselijk Belang De Pollen West-Geesteren hebben in februari 2012 een convenant gesloten, waarin zij afspreken zich gezamenlijk in te spannen om deze projecten uit te voeren in de komende drie jaar. Zij worden hierbij ondersteund door de projectbegeleider van Dorpsplanplus.

Grote dank gaat uit naar iedereen in De Pollen die op een positieve manier heeft meegewerkt aan de totstandkoming van Dorpsplanplus De Pollen. Daarnaast willen de gemeente en Plaatselijk Belang het consortium Dorpsplanplus bedanken voor de constructieve samenwerking en begeleiding.

De Pollen kan nu aan de slag met haar ambities!

Plaatselijk Belang De Pollen West-Geesteren
voorzitter G. Slegers-Kreyns

Gemeente Twenterand
Wethouder R. Koster

De Pollen in beeld

Statistische gegevens

Bevolking

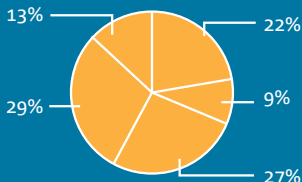
Aantal inwoners	620
Man / vrouw	50,0% / 50,0%
Bevolkingsdichtheid	155 inwoners per km ²

Huishoudens

Aantal huishoudens	180
Gemiddelde gezinsgrootte	3,0
Alleenstaanden	16%
Paar zonder kinderen	34%
Gezin met kinderen	51%

Leeftijd

0 - 15 jaar oud	13%
15 - 25 jaar oud	22%
25 - 45 jaar oud	9%
45 - 65 jaar oud	27%
65 jaar en ouder	29%

Geboorte/sterfte (2007)

Aantal geboortes	5 (13 per 1.000)
Aantal sterftes	0 (0 per 1.000)

Inkomen

Aantal inkomenontvangers	300 (58%)
Gem. besteedbaar ink. per ontvanger	€ 17.000
Gem. besteedbaar ink. algemeen	€ 11.800
Lage inkomens	42%
Hoge inkomens	17%
Oppervlakte	Oppervlakte
Oppervlakte totaal	3,38 km ²
Land / water	99,4% / 0,6%
Woningvoorraad	Woningvoorraad
Aantal woningen	175
Gemiddelde woningwaarde (WOZ)	€ 254.000

Verspreide huizen De Pollen

Vriezenveen

Aantal inwoners	13.980
Man / vrouw	50,1% / 49,9%
Bevolkingsdichtheid	2.654 inwoners per km ²

Aantal huishoudens	5.060
Gemiddelde gezinsgrootte	2,8
Alleenstaanden	20%
Paar zonder kinderen	30%
Gezin met kinderen	48%

Aantal geboortes	205 (14 per 1.000)
Aantal sterftes	110 (7 per 1.000)

Aantal inkomenontvangers	9.100 (65%)
Gem. besteedbaar ink. per ontvanger	€ 17.330
Gem. besteedbaar ink. algemeen	€ 11.718
Lage inkomens	41%
Hoge inkomens	17%
Oppervlakte	Oppervlakte
Oppervlakte totaal	56,78 km ²
Land / water	97,8% / 2,1%
Woningvoorraad	Woningvoorraad
Aantal woningen	5.050
Gemiddelde woningwaarde (WOZ)	€ 215.000

Gemeente Twenterand	jaar	Mannen en vrouwen	mannen	vrouwen
Totale leeftijden	2010	33580	16993	16587
	2011	33733	17075	16658
Jonger dan 20 jaar	2010	8932	4752	4180
	2011	8958	4735	4223
20 - 65 jaar	2010	19874	10180	9694
	2011	19873	10186	9687
65 jaar of ouder	2010	4774	2061	2713
	2011	4902	2154	2748

Een korte kennismaking

De Pollen is een buurtschap van de gemeente Twenterand. Het telt circa 650 inwoners en ligt aan de noordwestrand van Twente, in het hart van Overijssel. De Pollen heeft een eigen supermarkt, basisschool, kerk en camping. Sinds een aantal jaar heeft De Pollen samen met West Geesteren een zomerfeest. Dit feest wordt in het laatste weekend van augustus gehouden. De Pollen kent verschillende actieve buurtverenigingen en 'noaberschap' staat er hoog in het vaandel. Hoewel De Pollen geografisch gezien een dorp is (met een kern van enige omvang en een kerk), heeft het geen eigen postcode en plaatsnaam in het postcodeboek en in de gemeentelijke Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Voor de postadressen ligt De Pollen daarom 'in' Vriezenveen. De Pollen heeft wel officiële blauwe plaatsnaamborden (kimborden) en is in die zin praktisch gezien wel een 'woonplaats'.

Geschiedenis

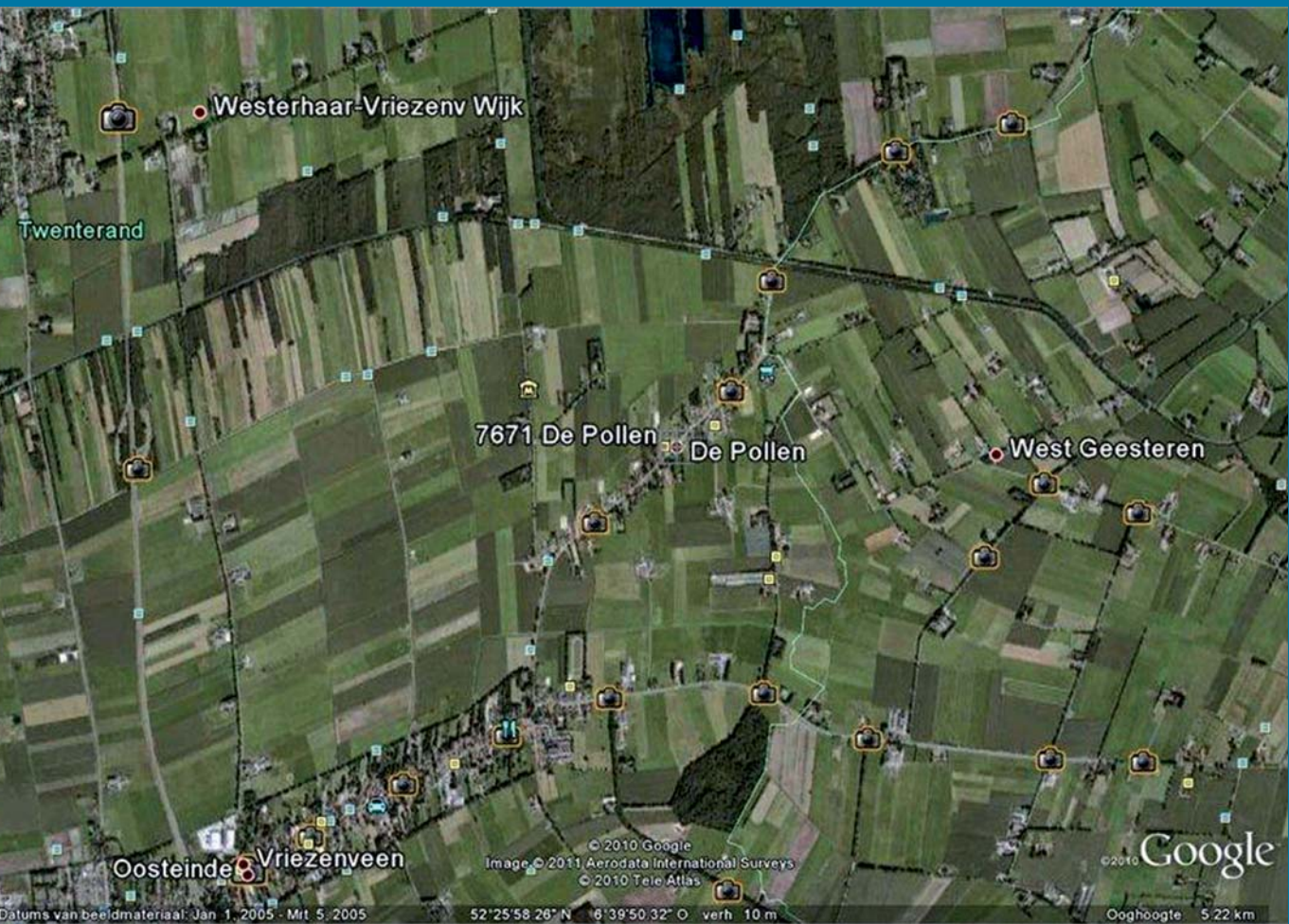
Aan de Paterswal, Oude en Nieuwe Hoevenweg en Kwarteldijk ontstond rond 1800 De Pollen. De Paterswal was oorspronkelijk een voetpad en werd aangelegd door de monniken van het Cisterciënzerklooster Siculo (ontstaan in 1406), dwars door de grote woeste Almeloërvelden. De Schipsloot was er toen nog niet. Deze werd pas veel later gegraven. Het pad door de velden was de verbindingsweg tussen het Klooster Galilaea Maior in Siculo en het klooster Albergen. Deze weg ging niet via Almelo, maar over Geesteren. Vanaf het klooster Siculo volgden de broeders de Paterswal in zuidelijke richting tot ongeveer waar nu de weg door De Pollen

loopt. Zij volgden deze weg - in die tijd een slecht begaanbaar pad dwars door het veen - tot waar nu de Pollenschool staat. Daar staken ze de Bavesbeek over en vervolgden hun weg langs het tegenwoordige fietspad naar West-Geesteren en vervolgens naar het klooster in Albergen. Uit oude akten van 1420 en 1452 blijkt dat toen al sprake was van het gebruik van de veengronden. Ook de Bavesbeek werd toen al genoemd. Het gebied wat in die tijd Oosterhoeven werd genoemd en later Oude Hoevenwegsvelden was gemeenschappelijk bezit. Hier werd al vroeg turf afgegraven. Toen de velden langs de Oude Hoevenweg meer en meer werden ontgonnen ontstond meer noordelijk een weg dwars door het veen. Deze werd de Nieuwe Hoevenweg genoemd.

De naam 'De Pollen'

De eerste bewoners van De Pollen vestigden zich hier omstreeks 1800. Bij de eerste nederzetting in De Pollen moesten we ons het gebied voorstellen als een moerassige veenstreek. Dwars door dit veengebied liep als vaarweg de Schipsloot, die in het midden van de 17e eeuw werd aangelegd en verder een voetpad, de Hoevenweg dat honderden jaren geleden was gebaan door de monniken van het klooster Siculo. Hier en daar in dit uitgestrekte veengebied lagen zandhoogten of zoals ze in de volksmond heetten "polle". Volgens de overlevering heeft De Pollen hieraan zijn naam te danken. De Schipsloot werd gebruikt voor het vervoer van turf uit de Engbertsdijksvelden en vormde de verbinding over water met het overige Twente. Omstreeks de jaren twintig nam de

De Pollen in beeld

De Pollen in beeld

scheepvaart op de Schipsloot meer en meer af en nam het vervoer met paard en wagen en later de vrachtwagen toe. Met het einde van de turfschipperij verdween ook het beroep van turfschipper. Vele turfschippers moesten dan ook in de jaren twintig een ander beroep kiezen.

Tijdens de ruilverkaveling in de jaren zestig van de 20e eeuw is bijna de gehele Schipsloot gedempt. Veel is er sindsdien veranderd. Nieuwe bewoners, ook van buitenaf, vestigden zich in De Pollen en woningbouw werd uitgebreid.

(Bron: Plaatselijk Belang De Pollen / West-Geesteren)

Gemeentelijk beleid*

De gemeente Twenterand is bezig met de ontwikkeling van de structuurvisie voor de komende 20 jaar. Daarin is een aantal ambities genoemd dat aansluit bij de plannen van De Pollen.

Ambities Structuurvisie gemeente Twenterand

- woningen voor gezinnen, maar ook voor starters en senioren voor elke kern, zodat iedereen de mogelijkheid heeft om in Twenterand te blijven wonen;
- behoud van de sociale betrokkenheid en noaberschap;
- stimuleren van ondernemerschap, bedrijventerrein voor elke kern en een sterke werkgelegenheidsstructuur om de economische vitaliteit te bevorderen;
- verscheidenheid en kwaliteit van recreatieve voorzieningen versterken voor de inwoners, maar ook om bezoekers langer aan Twenterand te binden;
- ruimte bieden aan bestaande agrarische bedrijven;
- bescherming, behoud en waar mogelijk de ontwikkeling van natuur;
- bewustzijn over duurzaamheid vergroten;
- elke vorm van vervoer moet mogelijk zijn om een goede bereikbaarheid te realiseren;
- het weren van doorgaand zwaar verkeer door de kernen moet leiden tot een goede verkeersveiligheid;
- via bouwstijl, kleurgebruik, compositie bouwblokken, erfenssembles en beplantingssoorten invulling geven aan het beeld 'Sterk in verscheidenheid'.

Die ambities leiden tot een richting waarin de afzonderlijke belangen van de kernen en de karakteristieken van de landchapstypen zorgvuldig op elkaar zijn afgestemd, 'Sterk in verscheidenheid'.

bron www.twenterand.nl

Het Dorpsplanplustraject De Pollen

De eerste aanzet tot de dorpsagenda is gegeven door een kleine groep inwoners uit het dorp: een zo goed mogelijke afspiegeling van de bevolking van het dorp en buitengebied (jong, oud, man, vrouw). Deze groep heeft een eerste wensenlijst/conceptdorpsplan opgesteld.

Deze wensenlijst is tijdens de ledenbijeenkomst van Plaatselijk Belang voorgelegd aan de bewoners met de vraag aan te geven welke wensen zij het belangrijkste vonden. Na deze stemming zijn de ideeën verder uitgewerkt. Een van de wensen is om een gemeenschapsruimte te realiseren in De Pollen. Een ruimte waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar activiteiten kunnen worden georganiseerd. De gemeente gaf aan dat hiervoor op dit moment geen middelen beschikbaar zijn: de huidige kulturhusen kampen met een exploitatiekort. Na overleg hierover is een afgeslankte variant van de wens om een gemeenschapsruimte te realiseren opgenomen in dit Dorpsplanplus voor De Pollen.

Vier speerpunten waarmee Plaatselijk Belang en de gemeente komende jaren aan de slag gaan:

1. **Een gemeenschapsruimte bij de school**
2. **Bestemmingsplan De Pollen**
3. **Wandelmogelijkheden voor De Pollen West-Geesteren**
4. **Replica van de Turfschuit**

Het Dorpsplanplustraject De Pollen

1 Een gemeenschapsruimte bij de school

De Pollen kent geen gemeenschapsruimte. Het huidige gebouw achter de kerk is in beheer van de kerk en daarmee is de beperking voor de gemeenschap gecreëerd. Daarnaast is het gebouw zeer gedateerd. Overleg met het kerkbestuur over gebruikswensen en renovatie hebben geen resultaat opgeleverd.

Toch blijft de behoefte aan een gemeenschappelijke plek bestaan. Er is overleg gevoerd met de directeur van de christelijke basisschool (CBS) 'De Pölle'. De uitkomsten van dit gesprek was dat er bereidheid is om samen met het dorp te werken aan realiseren van een gemeenschappelijke ruimte bij de school.

De Pollen heeft behoefte aan een ruimte die past bij de maat van de gemeenschap. De volgende aspecten passen daarbij:

- Een formaat dat past bij de behoeften van de school en de gemeenschap
- De beheerslast moet zelfstandig te dragen zijn door het dorp
- Een exploitatie die kostendekkend is
- Een onderhoudsvriendelijke ruimte
- De invulling van de gemeenschapsruimte krijgt een multifunctioneel karakter

In 2009 is door Projectbureau Kulturhus (nu Stimuland) onderzocht of een ruimte met multifunctionele gebruiksmogelijkheden samen met en bij de school mogelijk is. Advies was toen om via het Dorpsplanplustraject het draagvlak voor een gemeenschappelijke ruimte te verbreden en tevens de wensen van de school verder uit te werken. Eigen inzet van de buurt-schap zal nodig zijn.

Opdracht aan de werkgroep

Samen met het bestuur van CBS De Pölle worden de mogelijkheden onderzocht om een gemeenschapsruimte te realiseren. Op basis hiervan wordt een plan van aanpak opgesteld waarin rekening gehouden is met bovenstaande aspecten en een tijdsplan waarin tussentijdse doelen zijn opgenomen.

Resultaten

Realiseren van een eigen gemeenschapsruimte voor De Pollen.

Te nemen stappen

1e fase

- vergelijkbare situaties onderzoeken (Bruchterveld, Eelen & Rhaan, Ommerkanaal)
- actualiseren haalbaarheidsplan (verschillende belangen, beheer, overlast, omvang, omgevingsruimte)
- financiële haalbaarheid nagaan
- beslissing go - no go

2e fase

- concretiseren van de plannen
- regelen financiering
- regelen vergunningen gemeente
- werven vrijwilligers
- start bouw
- inrichten
- feestelijk openen

Planning

1e fase, najaar 2011

2e fase, 2012 -2014

Verantwoordelijken

Plaatselijk Belang De Pollen West-Geesteren
CBS De Pölle

Geschatte kosten

Maximaal € 200.000,=

Mogelijkheden financiering

Fondsen, o.a. Oranjefonds

Leader (mits budget na 2013)

Vrijwillige inzet

Instanties die ondersteuning kunnen bieden

Gemeente Twenterand voor vergunningen en advies

Het Dorpsplanplustraject De Pollen

2 Bestemmingsplan De Pollen

De ontwikkelingen rond huisvesting zijn van belang voor de leefbaarheid van De Pollen. Behoud van huisvesting voor jongeren is van belang. Verder willen we verpaupering van bestaande woningen voorkomen. Een combinatie van huur en koop woningen is wenselijk, waarbij bewoners met een sociale binding met De Pollen voorrang zouden moeten krijgen voor huur of koop. Onderzoek naar mogelijkheden om duurzaamheid te koppelen aan nieuwbouw of aan de verbetering van bestaande bebouwing. Te denken valt aan eco-woningen, gebruik van wind en warmte-energie. Een tweede punt van aandacht betreft de verkeersveiligheid en dan met name die van voetgangers. Een derde punt betreft de speelplaats en de groenvoorzieningen in de buurt.

Opdracht aan de werkgroep

Realisering van communicatie tussen gemeente- buurtchap - aannemer enz.

Resultaten

Te nemen stappen

Overleg met bouwbedrijf Karsten bv, huidige eigenaar van veel grond in de Pollen.
Overleg met gemeente Twenterand over bestemmingsplannen.

Planning

najaar 2011 gesprek met beide partijen
gesprek met verantwoordelijke wethouder en beleidsmedewerker infra

Verantwoordelijken

Werkgroep bestemmingsplan De Pollen
Plaatselijk Belang De Pollen West-Geesteren

Mogelijkheden financiering

Aan dit thema zijn geen kosten verbonden

Instanties die ondersteuning kunnen bieden
gemeente Twenterand
Bouwbedrijf Karsten

3 Wandelmogelijkheden voor De Pollen West - Geesteren

Doel is het realiseren van wandelmogelijkheden vanuit de buurt.

Stand van zaken

Door leden van de activiteitencommissie zijn mogelijkheden onderzocht. De gemeente is bereid om mee te denken en te werken aan het realiseren van wandelmogelijkheden vanuit de buurt.

Opdracht aan de werkgroep

Onderzoek naar juiste aanpak en het maken van afspraken. Het maken van een plan van aanpak met taken en verantwoordelijkheden van participanten en een einddoel. Eventuele kosten worden opgenomen in het plan.

Resultaten

In De Pollen is een 'ommetje', deels over bestaande paden/wegen, deels over particulier grondgebied (weiland, schouwpaden) waar dorpsbewoners en bezoekers van het dorp kunnen wandelen. Het 'ommetje' is voorzien van routeplaatjes, bankjes, brug, toegangshekken en informatieborden. Zo mogelijk is er onderweg een plek waar koffie/thee gedronken kan worden.

Te nemen stappen

- Bestaand 'ommetje' in Luttenberg bezoeken (is gedaan)
- (Kadastraal) kaartmateriaal regelen via gemeente
- Informatie over boerenlandpad regeling
- Conceptroutes bedenken
- Overleggen met particuliere grondeigenaren over mogelijkheden
- Definitieve route en benodigde materialen vaststellen
- Verzamelen (historische) informatie bij het ommetje
- Afspraken met gemeente maken over vergunningen
- Afspraken met grondeigenaren vastleggen
- Vrijwilligers regelen voor uitvoering en onderhoud
- Ommetje daadwerkelijk realiseren
- Drukken folder
- Feestelijke opening
- Wandelen

Planning

Zodra covenant getekend is beginnen, het streven is om in het najaar van 2012 het ommetje gerealiseerd te hebben.

Verantwoordelijken

werkgroep wandelmogelijkheden De Pollen West-Geesteren

Geschatte kosten

Het streven is om zoveel mogelijk met materiaal uit de natuur te werken en daarmee de kosten laag te houden.

Indicatie kosten

voorwerp	prijs per stuk
startpaneel	€ 775,00
palen	€ 38,00
sticker voetjes	€ 1,00
bankje	€ 500,00
klaphekje 1m breed	€ 205,00
overstapjes	€ 250,00
bordjes particulier eigendom	€ 78,00
bruggetje	€ 4.000,00
bord verboden voor honden	€ 78,00
meidoornheg (m)	€ 8,00
raster, 3x prikkeldraad, krammen palen	€ 4,00
isolatiemateriaal (m)	€ 1,00
berm uitdiepen (10 m)	€ 200,00
folder	€ 1,00
GPS-route maken	€ 800,00
startmoment	€ 600,00
presentje eigenaren	€ 25,00
onvoorzien	
vrijwilligers uren	

Mogelijkheden financiering

fondsen
Instanties die ondersteuning kunnen bieden
Landschap Overijssel
Stimuland
Vereniging Het Veenschap
Waterschap Regge en Dinkel
SBNL
SBB
LAW
Gemeente Twenterand
Particuliere grondeigenaren

4 Replica van de Turfschuit

Enige jaren geleden heeft de Vereniging Oud Vriezenveen onderzoek gedaan naar de historie van De Pollen West - Geesteren. Uit dit onderzoek blijkt dat in deze omgeving veel

turfschippers woonden. Om uiting te geven aan deze historie is het idee ontstaan om samen met de Vereniging Oud Vriezenveen en het Veenmuseum een replica van een turfschuit te bouwen en een plek te geven in de Pollen als zijnde een historisch en educatief monument.

Opdracht aan de werkgroep

Het maken van een plan van aanpak. Haalbaarheid, werkplek, kosten, vrijwilligers en subsidiemogelijkheden/fondswerving. Op basis van deze uitkomst: mogelijkheid tot realisering vaststellen. (inclusief tijdsplan)

Resultaten

Een replica van een turfschuit is gemaakt en geplaatst op een geschikte locatie in De Pollen.

Te nemen stappen

- Informatie inwinnen over de turfschuiten die in deze regio zijn gebruikt
- Zoeken en vinden van een vakman botenbouwer die de werkgroep wil ondersteunen

- Zoeken en vinden van leden van de werkgroep die de boot gaat bouwen
- Zoeken en vinden van ruimte waar een de boot gewerkt kan worden
- Zoeken of er een turfschuit te koop is die opgeknapt kan worden
- Nagaan welke constructie de turfschuit moet hebben (hout, metaal, combinatie)
- Vinden van financiering voor de replica, tekenen, aanschaf materialen, bouwen, plaatsen, publiciteit, feestelijk dopen

Planning

Voorfase onderzoek en randvoorwaarden regelen voorjaar 2012
Bouwen tot 2014

Verantwoordelijken

Plaatselijk Belang De Pollen West-Geesteren
Werkgroep de turfschuit

Geschatte kosten

Hout	5.000	onvoorzien	1.500
Lijm	500	publiciteit	500
Schraf	1.000	totaal	10.000
gebruik ruimte	1.000		

Mogelijkheden financiering

Fondsen
Subsidie cultureel erfgoed Overijssel
Sponsoring bevolking
DOP+-budget

Instanties die ondersteuning kunnen bieden

Plaatselijk Belang
Het Veenmuseum
Monumentenzorg
Het Gebint
Kruiskamp
Gemeente Twenterand
Cultuurarrangement via cultuurmakelaar Almelo
Provincie Overijssel

Convenant tussen de gemeente Twenterand en de Plaatselijk belang De Pollen West-Geesteren

Ondergetekenden:

1. Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Twenterand, gevestigd aan het Manitobaplein in Vriezenveen, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder, de heer R. Koster
2. Plaatselijk belang De Pollen West-Geesteren in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door voorzitter, mevrouw G. Slegers-Kreyns

Spreken uit zich in te spannen om de hieronder genoemde Dorpsagenda te realiseren en het daarmee onlosmakelijk verbonden Uitvoeringsprogramma 2011-2014 uit te voeren. In 2012 wordt de voortgang van de projecten geëvalueerd en een vervolgtraject besproken.

Dorpsagenda de Pollen:

- Een gemeenschapsruimte bij de school
- Bestemmingsplan De Pollen
- Wandelmogelijkheden voor De Pollen West-Geesteren
- Replica van de Turfschuit

De Pollen krijgt voor de uitvoering van Dorpsplanplus een subsidie van € 10.000,-. Dit bedrag is bestemd voor directe uitvoering van activiteiten en dient bij te dragen aan het realiseren van de wensen uit de dorpsagenda.

De gemeente Twenterand zal de startsubsidie overmaken aan Plaatselijk belang De Pollen West-Geesteren na ondertekening van het convenant. Plaatselijk belang De Pollen West-Geesteren legt schriftelijk verantwoording af over de besteding van deze subsidie.

Namens de gemeente Twenterand

Namens Plaatselijk Belang De Pollen West-Geesteren

wethouder

voorzitter

Aldus getekend op 6 februari 2012, te Twenterand

De dorpsagenda De Pollen is het resultaat van de prettige samenwerking tussen Plaatselijk Belang De Pollen-West Geesteren, de gemeente Twenterand, de inwoners van De Pollen en het consortium Dorpsplanplus.

Het consortium Dorpsplanplus is een samenwerking van Landschap Overijssel, Stimuland, Het Oversticht en de OVKK. Het consortium begeleidt kleine kernen in Overijssel bij het opstellen en uitvoeren van een integrale, uitvoeringsgerichte en realistische dorpsagenda met uitvoeringsplan.

Aan de totstandkoming van deze brochure werkten mee:
Contactpersonen Plaatselijk Belang De Pollen West-Geesteren

Contactpersonen gemeente Twenterand
Astrid van Baars,
www.twenterand.nl

Projectbegeleiding vanuit Dorpsplanplus:
Johan Abbink, projectbegeleider,
(06) 46741535
Karola Schröder, coprojectbegeleider
www.dorpsplanplus.nl

Vormgeving
Frank de Wit, Zwolle

Foto's
Plaatselijk Belang De Pollen - West
Geesteren

Eindredactie
Niels Tienstra, Dorpsplanplus

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Overijssel en de gemeente Twenterand.

dorpsplan plus
samen uitvoeren

www.dorpsplanplus.nl